

УКРАЇНА
ОДЕСЬКА ОБЛАСНА РАДА

ПРОЄКТ РІШЕННЯ

**Про звернення депутатів Одеської обласної ради
до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України
щодо ситуації, що склалася у галузі виноградарства та виноробства
в Одеській області**

Враховуючи загострення ситуації у сфері виноградарства та виноробства в Одеській області, а також задля запобігання занепаду підприємств, які займаються виноградарством та виноробством, виробленням виноробної продукції в Одеській області та Україні загалом, керуючись статтею 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та статтею 19 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Схвалити текст звернення депутатів Одеської обласної ради до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо ситуації, що склалася у галузі виноградарства та виноробства в Одеській області (додається).

2. Надіслати згадане звернення до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України.

*Проект рішення підготовлено
юридичним управлінням апарату
обласної ради та внесено головою
обласної ради*

Додаток
до рішення обласної ради
від _____ 2024 року
№ _____

ЗВЕРНЕННЯ
депутатів Одеської обласної ради до Верховної Ради України
та Кабінету Міністрів України щодо ситуації, що склалася у галузі
виноградарства та виноробства в Одеській області

Ми, депутати Одеської обласної ради, стурбовані ситуацією, яка склалася у сфері виноградарства і виноробства.

Одеська область є найбільшим виноградарським та виноробним регіоном України. Площа виноградних насаджень області складає близько 70 % загальноукраїнської площі виноградників. Природно-кліматичні умови Одещини сприяють отриманню високоякісної сировини для виробництва винної продукції. У нашій області виноградарством займаються близько 200 сільгоспвиробників, з них майже 50 – це виноробні підприємства, завдяки чому близько шести тисяч мешканців громад нашої області мають постійні робочі місця, а в сезонний період кількість таких місць подвоюється.

Виноградарство та виноробство в Україні є традиційними галузями сільськогосподарського виробництва та перспективними видами аграрного бізнесу, які з давніх часів забезпечують населення цінними та незамінними продуктами харчування, переробну промисловість – сировиною та відіграють важливу роль у наповненні державного та місцевих бюджетів, а також сприяють розвитку інфраструктури у сільській місцевості.

Хочеться наголосити, що Одещина є виноробною візитівкою України. До того ж виноградарство і виноробство є невіддільною частиною культури та традицій у виноробних місцевостях нашої області й одним з чинників збільшення інвестиційної та туристичної привабливості регіону.

Виноградарство відноситься до галузей, що мають перспективу виходу на світовий ринок із якісною та конкурентоспроможною виноградною продукцією, саме тому для держави також є важливим закріпити позиції на ринку у цій галузі, забезпечити споживача якісними українськими продуктами виноробства.

Водночас виноградарство та виноробство в Україні переживає не найкращі часи саме зараз, під час воєнного стану, адже із повномасштабним вторгненням на територію України російських військ почалось нове, значно складніше життя для всієї країни і в тому числі для виноградарів та виноробів.

Через сукупність накопичених проблем та зважаючи на кліматичні зміни, які супроводжуються підвищенням рівня температур і зменшенням кількості опадів, спостерігаються негативні тенденції до зниження майже усіх показників галузі – починаючи від закладки молодих виноградників і до виробництва готової виноробної продукції та її реалізації на внутрішньому і світовому ринку. Наразі виноградарські та виноробні підприємства нашої

області знаходяться в дуже важкому фінансовому становищі і наша спільна мета надати їм необхідну допомогу.

По-перше, враховуючи зміни, які відбулись у соціально-економічній і податковій сферах, зокрема: зростання витратної складової цін (сировина, комплектуючі, енергоносії, витрати на оплату праці, нереалізовані залишки тогорічних виноматеріалів і готової продукції тощо), а також зміну з 01 березня 2022 року ставок акцизного податку на алкогольні напої відповідно до Закону України від 30 листопада 2021 року № 1914 «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень», розмір мінімальних цін не відповідає реальним витратам суб'єктів господарювання на виробництво та реалізацію алкогольних напоїв і потребує термінового коригування.

Ще з 2021 року йде жваве обговорення необхідності підвищення мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на алкогольні напої та прийняття відповідних проектів постанов Кабінету Міністрів України «Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 року № 957 «Про встановлення розміру мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на окремі види алкогольних напоїв».

Хочеться зазначити, що відповідно до Закону України від 29 червня 2023 року № 3173-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах» Кабінету Міністрів України доручено протягом одного місяця з дня набрання чинності цим Законом забезпечити перегляд розміру мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на алкогольні напої з урахуванням рівня інфляції, починаючи з періоду останнього перегляду таких цін.

У 2023 році на виконання норми Закону України від 29 червня 2023 року № 3173-ІХ на офіційному веб-сайті Міністерства економіки України для обговорення було опубліковано проект постанови щодо внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 року № 957 «Про встановлення розміру мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на окремі види алкогольних напоїв» (ProjektPostanoviKabinetuMinistrivUkrainiproVnesenniaZminUDodatokDoPostanoviKabinetuMinistrivUkrainiVid30-Zhovtnia2008-R-957-).

Однак зазначений проект постанови Кабінету Міністрів України на сьогоднішній день так і не прийнято.

По-друге і найголовніше, на розгляді Верховної Ради України знаходиться проект Закону від 22 березня 2023 року № 9139 «Про виноград та продукти виноградарства», який 09 серпня 2023 року прийнято за основу із доопрацюванням положень. Однак до теперішнього часу зазначений проект Закону не надійшов на розгляд Верховної Ради України.

На адресу обласної ради надходять численні звернення від підприємств, які займаються виробленням виноробної продукції, щодо вкрай повільного розгляду законопроекту від 22 березня 2023 року № 9139 «Про виноград та

продукти виноградарства», який покликаний привести законодавство у відповідність із нормами Європейського Союзу (далі – ЄС) та впровадити їх в українську виноградарсько-виноробну галузь, а також забезпечити перегляд розміру мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на алкогольні напої з урахуванням рівня інфляції. Прийняття Закону України «Про виноград та продукти виноградарства» є вкрай важливим для виноробної галузі.

Метою проекту Закону є створення єдиної державної інформаційної системи «Виноградарсько-виноробний реєстр», що включатиме відомості про: виробників винограду; виробників виноробної продукції; виноградні ділянки; обов'язкові декларації та інші дані про виноробну продукцію, передбачені цим Законом, внесення відомостей до якої носить обов'язковий характер, яка забезпечуватиме ефективне адміністрування та державну підтримку галузі виноградарства та виноробства. Також проектом Закону пропонується:

- привести терміни та визначення, класифікацію сортів винограду та вимоги до виробництва продуктів виноградарства та виноробства, ароматизованих винних продуктів, а також деякі енологічні практики та обмеження у відповідність до вимог, прийнятих в країнах ЄС;

- запровадити вимоги для виробництва і обігу вин, продуктів виноградарства та виноробства, ароматизованих винних продуктів із географічними зазначеннями, аналогічні до сучасних правил в країнах ЄС;

- визначити механізм захисту на території України географічних зазначень;

- ввести нові терміни та визначення відповідно до категорій європейського законодавства;

- створити єдину державну інформаційну систему «Виноградарсько-виноробний реєстр»;

- передбачити можливість державної підтримки виноградарства та виноробства;

- імплементувати правила щодо маркування та представлення виноробної продукції;

- встановити принципи проведення перевірок виробництва виноробної продукції від виноградного куща до кінцевого продукту, визначити контролюючі установи та їх повноваження, конкретизувати санкції, які встановлюються за порушення вимог, встановлених законом.

Попри всі труднощі, недосконале законодавче регулювання та недостатню державну підтримку виноградарі та винороби нашої області, продовжують працювати та наповнювати як місцевий, так і державний бюджет нашої країни, що є вкрай необхідним в умовах воєнного стану.

Тому ми, депутати Одеської обласної ради, як представники спільних інтересів територіальних громад сіл, селищ, міст Одещини, занепокоєні ситуацією, яка склалась у галузі виноградарства і виноробства, та, враховуючи вищевикладене, звертаємось до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України з проханнями:

1. Просимо Верховну Раду України розглянути можливість розв'язання гострих проблем у галузі виноградарства і виноробства шляхом прискорення розгляду та прийняття проекту Закону України «Про виноград та продукти виноградарства» від 22 березня 2023 року № 9139.

2. Просимо Кабінет Міністрів України:

а) забезпечити перегляд мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на виноробну продукцію, з метою захисту вітчизняних виробників та інших учасників ринку та недопущення порушення закону щодо порядку формування розміру вказаних цін;

б) імплементувати в національне законодавство норми Директиви Європейського Парламенту і Ради 2011/7/ЄС від 16 лютого 2011 року «Про протидію простроченню платежів в торгових операціях», яка передбачає механізми правового регулювання, пов'язані з простроченням платежів при здійсненні торгових операцій, а також Директиви Європейського Парламенту і Ради 2019/633 від 17 квітня 2019 року «Про недобросовісні торгові практики у відносинах між підприємствами у ланцюгу постачання сільськогосподарських та харчових продуктів», яка врегульовує відносини між постачальниками та покупцями сільськогосподарської продукції та харчових продуктів;

в) вжити заходів щодо охорони та захисту прав інтелектуальної власності у сфері виноградарства і виноробства вітчизняних виробників на внутрішньому ринку держави, створивши та запустивши роботу Національної системи контролю автентичності, натуральності та якості української виноробної продукції, що потрібно закріпити на законодавчому рівні. Адже в Україні практично відсутня система контролю якості виноробної продукції, що надходить у національні торгові мережі, унаслідок чого ринок переповнений фальсифікованою продукцією;

г) доручити Міністерству аграрної політики та продовольства України вирішити такі завдання:

- забезпечити розвиток та фінансування спеціалізованої виноградарсько-виноробної науки з метою активізації досліджень у таких перспективних напрямках як селекція, молекулярна генетика, біотехнології винограду;

- створення логістичної інфраструктури для зберігання, перероблення та реалізації виноробної продукції;

- утворення для виноградарсько-виноробної галузі системи підготовки та перепідготовки кадрів робітничих професій;

- забезпечення фінансування та розвитку розсадництва, переведення його на сучасну наукову основу;

- оновлення матеріально-технічної бази та підвищення рівня механізації виробничих процесів у виноградарстві та виноробстві на базі вітчизняного машинобудування.

Саме завдяки конструктивним рішенням ми зможемо змінити наше життя на краще. Наблизимо перемогу разом! З вірою в Україну!

**Пояснювальна записка до проєкту рішення Одеської обласної ради
Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Верховної Ради
України та Кабінету Міністрів України щодо ситуації, що склалася у
галузі виноградарства та виноробства в Одеській області**

Проєкт рішення підготовлено відповідно до частини другої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статті 19 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» а також розглянувши звернення від підприємств які займаються виробленням виноробної продукції, з приводу занепокоєння щодо подальшого розгляду законопроекту «Про виноград та продукти виноградарства» (реєстр. № 9139 від 22.03.2023), який впроваджуватиме європейські норми в українську виноградарсько-виноробну галузь та забезпечення перегляду розміру мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на алкогольні напої з урахуванням рівня інфляції для забезпечення реалізації Закону України від 29.06.2023 № 3173-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України у зв'язку із запровадженням електронної простежуваності обігу алкогольних напоїв, тютюнових виробів та рідин, що використовуються в електронних сигаретах».

На адресу Одеської обласної ради надійшли звернення від засновників/директорів підприємств, які займаються виробленням виноробної продукції, що додаються, з проханням звернутись до Верховної Ради України щодо подальшого розгляду проєкту Закону України «Про виноград та продукти виноградарства» (реєстр. № 9139 від 22.03.2023) та до Кабінету Міністрів України щодо перегляду мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на виноробну продукцію, з метою захисту вітчизняних виробників та інших учасників ринку та недопущення порушення закону щодо порядку формування розміру вказаних цін.

Загальна характеристика і основні положення рішення

Проєкт рішення Одеської обласної ради «Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України передбачає:

- подальший розгляд ВРУ та прийняття проєкту Закону України «Про виноград та продукти виноградарства» (реєстр. № 9139 від 22.03.2023);
- забезпечення перегляду мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на виноробну продукцію, з метою захисту вітчизняних виробників та інших учасників ринку та недопущення порушення закону щодо порядку формування розміру вказаних цін;
- забезпечення розвитку та фінансування спеціалізованої виноградарсько-виноробної науки з метою активізації досліджень у таких перспективних напрямках як селекція, молекулярна генетика, біотехнології винограду;
- створення логістичної інфраструктури для зберігання, перероблення та реалізації виноробної продукції;

- утворення для виноградарсько-виноробної галузі системи підготовки та перепідготовки кадрів робітничих професій;
- забезпечення фінансування та розвитку розсадництва, переведення його на сучасну наукову основу;
- оновлення матеріально-технічної бази та підвищення рівня механізації виробничих процесів у виноградарстві та виноробстві на базі вітчизняного машинобудування.

Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація запропонованого проекту рішення обласної ради не потребує фінансових витрат.

Прогноз результатів

Прийняття рішення забезпечить врегулювання питань, щодо приведення нормативно правових актів у відповідність із нормами ЄС.

Зокрема:

- уніфікують терміни та визначення, класифікацію сортів винограду та вимоги до виробництва продуктів виноградарства та виноробства;
- визначають механізм захисту на території України географічних зазначень;
- ухвалюють створення єдиного державного «Виноградарсько-виноробного реєстру»;
- передбачають можливість держпідтримки виноградарства та виноробства;
- встановлюють принципи проведення перевірок виробництва виноробної продукції;
- визнають контролюючі установи та їх повноваження;
- конкретизують санкції за порушення вимог закону;
- забезпечить перегляд мінімальних оптово-відпускних і роздрібних цін на виноробну продукцію, з метою захисту вітчизняних виробників та інших учасників ринку та недопущення порушення закону щодо порядку формування розміру вказаних цін та інш.

Начальник юридичного управління
апарату обласної ради

Роман ЛЕБЕДЄВ